

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejérmegyei gazdasági-egylet, iskolatanács és a fejérmegyei tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

1871. november 5-én.

19. szám.

II. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények „Székesfejérvár“ szerkesztőségéhez, — belváros, szt. István-utca 176. — küldendők.

A lap ára, hirdetmények és a hirdetményekérti díjak a „kiadó-hivatal“
Klöckner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyilttérbeni közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

E Terrel des Chénes úr és a vaáli szüret.

Ürményi Pál úr ő méltósága nemesak megyei, de hazai borászatunk terén teendő haladásunkat előmozdítandó, páratlan áldozatkészségét és kitünő vendégszeretetét mutatá be, a borászat iránt érdeklődő, mintegy 60—70 tagból álló, és az ország távolabbi részeiből is megjelent közönségnek.

Ezen tudványunkat érdeklő, boriparunkat idővel mindenesetre emelendő szüreti gyakorlatok rendezője, a m. k. kereskedelmi és közgazdasági miniszterium lévén, hiszem, minden egyes megjelent által hálaérzettel fog említett, különösen kiemelendőnek vélem Szilágyi József miniszter úr ő méltóságának szívélyes leereszkedését, nsgos Kenessey Kálmán minisztr. tanácsos és Duka titkár urak nem kevésbé gr. Batthyány ő méltósága, mindenkit letelező szívélyes előzékenységét, kik mint tolmácsok, siettek a francziául nem értő hallgatónak minden szót és cselekményt, tekintettel a számos részletes kérdésre, megmagyarázni.

A megjelent számos borászati tekintélyen kívül, igen örvendetes jelenségnek volt tekinthető, a debreczeni, keszthelyi gazd. tanintézetek és a kecskeméti ref. Collegium, kitünő képzettségű vegytan tanárainak ottléte, kik a legfontosabb kérdések vitatásánál, igen nyomatékos ellenérveiket felhozva, a hallgatóra ritka élvezet nyújtó vitaközösködést hozván létre, a tanulni vágyó hallgatóság figyelmét leköltvén, nem egy különben helytelenül értelmezendett eszmét hoztak tisztába.

Legörvendetesebb jelenségnek tekinthető különben az, hogy Terrel úr gazdaközönségünket oly készséggel találta maga körül, melynek igényeit kielégíteni sikerült ugyan neki, ritka tapintatos finom-

sággal, kitünő képzettsége és ismeretköre segélyével legnagyobb részben, de meg vagyok róla győződve, hogy azon birtokos urak iránt, kikkel tudományos vitaközösködés alatt szemben állott, mindenkor elismerésseljes emléket táplálанд.

Mielőtt Terrel úr részletezéseit megkezdé, kiemelte azon körülményt, miszerint hazai borkezelésünk tanulmányozása alkalmával, Ürményi Pál úr ő méltósága pinczéjében annyira a tudomány és gyakorlat igényeinek megfelelő kezelést talált, hogy e pinczészetet illetőleg igen kevés újat képes ajánlani; ezek után a tárgyra térve:

Figyelmeztet azon körülményre, hogy magyar boraink legjelentékenyebb hibája onnan származik, miszerint szőlőinkben igen nagyszámu fajok természetnek, minek következménye a szőlő érettségének egyenetlen foka, ezáltal jobb években bár aránylag elegendő cukortartalom mellett a borkörsavnak nagy mennyisége, ennek következtében igen egyenetlen erjedés, míg végre, a borkörsav az utóerjedés által cukorrá változik¹⁾.

Mindezek elhárítására ajánlja szőlőinkben legfeljebb 3—4 a talajban leginkább díszlő szőlőfajnak meghonosítását, természetesen ezen átmenetre hosszú időszak lévén szükséges, a műveletet csak új ültetések, bujtás és döntésekkel véli alkalmasan eszközölhetőnek, addig pedig ajánlja a fajok különbszedését.

A magyarországi bortermékek nagyon különböző minőségei okát is a fennebbieken hiszi feltételezhetni, mert egy évben a savtartalom túlnyomóságát, másban

1) Az erjedés egyenlőtleniségének ezen okát én tagadom, mert tudom, hogy azt pinczékünk őrzi alant, és tavaszi magas hőmértéke idézi elő, — a borkak másod erjedése következtében észlelt édesebb íze pedig, ezen erjedés által képződött borszesz általi borkó kiválás eredménye, a borkörsav sohasem változván cukorrá. H.

a szőlő túlértségét¹⁾, (cukorbőségét), látván a bor hibái okául, ajánlja első esetben a borkörsav meghatározása mellett, a mustot, annyira hígítani vízzel, hogy a savtartalom 3—4 ezredrészt tegyen²⁾, s ezután a mustot, hozzáadott répacukor által ismét 20% cukortartalmura emelni, míg a cukordús termékénél a must 20% cukortartalomra szállítandó vízzel, a savakat pedig azzal kell pótolni, hogy a szőlőkocsának és magvak szétzuzatva adandók a mustba, vörös borkoroknál az erjedés végéig, fejeéréknél néhány órára, azaz addig, míg a jó must alkatrészeit u. m. 15—25% cukrot, 3—4% borkörsavat, és 2% fejeérny anyagot (albumin)³⁾, tartalmazandja. Lényegesnek véli továbbá, hogy a vörösbort az erjedés befejeztével azonnal lefejtessék, mely pont, akkor áll be, midőn minden cukor szeszszé változott, s a bor a cukormérőn 0%-ot mutat, — Parrag kecskeméti tanár ur azon igen helyes észrevételére, miszerint a bor cukortartalma teljesen sohasem változik szeszszé, hanem legalább 2 1/2 % változatlanul marad, — Terrel ur válasza, miszerint az erjedés befejezte és a bor lefejtése közt 5—6 óra mindig eltelve, ennek elváltozása annyival inkább

1) Ezen érveinek helyessége kétségbe vonatván, hivatkozással különösen tokaji és egyéb aszu borainkra, kijelenté Terrel ur, miszerint; tokaji borunk lévén a világ borainak királya, s ennek sajátságai általa eddigelé tanulmányozva ninesenek, csupán egy hibáját ismeri, az utóerjedést, de ajánlja, miszerint ezen segítendő, igen is óvatossak legyünk, nehogy e jeles borunk nagyszerűsége a kísérletek által csorbát szenvedjen. H.

2) Az eddigi tapasztalatok 6—70/100 borkörsavat bizonyítanak, a bor tartatagsága lényeges feltételének, s én igen nagy óvatosságot ajánlok, ennek kevesebítésénél, különösen nálunk hol a borok igen hajlandók különféle betegségekre. H.

3) A fejeérny rendszeren a szükségesnél 3—6-szorta nagyobb mennyiségben lévén a mustban ennek külön mennyileges meghatározása kísérletképen bár szép, de igen költséges, és magára a borra nézve felesleges. H.

TÁRCZA.

Álom-élet.

(Folytatás.)

A papirpalota mellett akkor építettek egy posztópalotát szép leányok számára; — azonban még csak berendezésével foglalkoztak, s így nem láthattunk holmi feljegyzésre méltó tárgyat; de vezetóm megigérte, hogy ide még egyszer visszatérünk, most ez alkalommal csak tekintsünk be a kék palotába, — az ipar eldorádojába.

Itt minden kék, még az emberek bőre is olyan, mintha indigóval festették volna meg. — Az egészben az a legkülönösebb, hogy e sürgő-forgó népek más czélja nines, mint mindent a mi keze ügyébe esik megkékíteni. — Nines messze földön annyi vászon, mint a mennyit itt, bárminő szépen megfehérítettek a libalegelőn, meg ne fe-senek kékre, s még hozzá olyan tartósan, hogy a ki viseli is, halálos holtig kéket izzad tőle.

Volt eset már reá, hogy a szomszédasszony szép fehér macskája e kék világ területére tévedt, — egy kádba bukott, s úgy megkékült, hogy sok ideig a szakácsné, kinek pedig kedvence volt, sem akarta a maguk macskájának elismerni.

Utóbbi időben a palota alatti folyó vizét is megkékítették a czéltől, hogy a benne élő keszegek és

pontyfiak szinte kék liberába járjanak, azaz uszkálhassanak; — ezek azonban felmondták a szolgálatot, s vagy kiköltöztek az árnyékvilágból, illetőleg a kék habok hús vizéből, vagy elmentek Sz-Mihály és Csoór alá, hogy az ottani cigány-purdékkal játszanak, és más dologkerülő nép horgaira akadhassanak. — Mióta pedig a halászbarkákat a kék palota fölött kötik ki, hol még a víz csak szürke, nem is igen látni kék halat a halpiacon; de annál többet e tősgyökeres magyar város vendéglőinek „Speiszetteljein“, hol „Blaugesottenkép“ jelennek meg, egy zöldhátú „östr. W.“ forintos értékében, a „Stammgastok“ és „Zahlkellner-ek“ előnyére.

Csodálkozom azért fejezem ki a felett, hogy még most ezen állott rendezett korszakban, ily szép intézmények mellett, e magyar érzelmű s ajku nép között, a régi német elnevezések vannak használatba.

Hja! volt a felelet reá. — Bármily dolog ellen lehet sikeresen küzdeni, csak az elnémetesedés betegsége ellen nem, mert ez olyan mint a poloska, a hová egyszer befészkelte magát azt onnét kiirtani lehetetlen. — Egy bizonyos időre túlsúlyát elnyomhatjuk ugyan, mint például 1860-ban; de azután megint csak előjő ha jó idő jár reá, és mesésen szaporodik a benne hívők száma, mint a cylinder, mely ugy látszik a csárdás kalap ellenében a másik szélsőséget képezi, s miután a természet törvényei szerint a szélsőségek gyakran találkoznak, — szeretetet gyűlöletet vált fel, még pedig többször, mint gyűlölet szeretetet. — A szeretett csárdáskalap helyét is többször a cylinder váltja fel.

Innét van az kis barátockám, hogy bár sok tekintetben előre haladtunk, például vannak irodalmi egyleteink, melyeket a polgárság nagy része csak azért nem látogat, mert magyar, lévén az ő társalgási nyelve német. — Ezek számára irhatunk a mennyit bírnak, ezzel nem kedveltetjük meg velük a magyar nyelvet, — miért? — mert ebben is ellenük való vád foglaltatik; — a valódi eszközöket mellőzzük, — az oly egyleteket, hol nyelv-, vallás- és rangkülönbség nélkül egyestülhetnénk.

Látja még most sincs tüzöltő-, torna-, vagy dal-egyletünk. — Miért? mert itt egy ügyes, bátor, bőrkötényes fiu előnybe volna, egy sokbeszedű szónoki celebritás felett. — Egy izmos, gyakorlott mokra, egy vézna kiszolgált tánczrendező felett, végre egy egészséges érczhangu bakának vált honvéd, egy gégesorvadásban szenvedő virilista felett.

Ezek mind alapos okok, hogy olyan egyletek létrehozatala mellett, hol az ember csak annyit ér a mennyit a szabómunka alatti bőrkötésbe hord, — lehetőleg ne tegyünk semmit.

Ugy hiszem felesleges példákkal illusztrálnom, látom van önnek annyi esze, hogy megértse; miszerint A-nak az üresfejű divathósnak visszaetszenék, ha tíz-veszély alkalmával B. vagy C. czirnosképű szakértők parancsát kellene teljesíteni.

Azonban ne szóljunk erről, mert az előitéleteket e téren csak is úgy küzdhetnénk le, ha mögöttünk, kik ezt szívünkkel óhajtuk — az értelmiség tömegesen csoportosulna, mely tömeg a haladásnak minden irányban erélyesen utat törni segítene.

Erre most az időjárás nem alkalmas. — Lássá itt körülöttünk mindenki a hajdan és jövő közt álló átalakulás eszméjével van elfoglalva.

Egy része hivatalt keres és ezért folyamodványokat ír, — más része ezek érdeke mellett korteskedik, — a harmadik és legboldogabb rész pedig hivatalt osztogat.

Most szüret van, majd a mit ezen uton elszűrünk erjedésbe megy át, és ha megtisztult, akkor mondhatunk határozott bírálatot a talaj, az időjárás, a szőlőmunkások és a politika terménykezelőinek eljárásáról.

Addig nem tehetünk okosabbat, — azt hiszem a mai séta önt is elfárasztotta, — nézzon egy kis gesztenye és egy confortabilis után, s hogy gyomrunkat hozzászoktathassuk a bekövetkezendő válságos idők alatt felmerülő kortes harcokra, látogassunk el hazafelé és vizsgáljuk meg erőnket a gesztenye és nyers murezi fogyasztásának mesterségében.

(Folytatás, következők.)

megtörténik, mint hogy ezt még a lefejtésre használt új hordó csersav tartalma is előmozdítja, sőt okvetlen létrehozza).

A borok tartására feltétlenül ajánlja az 5—10 akás tölgyszőlőt készült, de mindenkor új hordókat, hogy ezek, csersava által, a bor felesleges cukortartalma assimiláltsáék, s a bor magának a dongák likacsai (pores) mintegy megérhetősi gyökereket verhessen, — elvetendőnek tekinti tehát a régi borköburokkal bíró hordókat, mert ezek likacsai a bennök tartott borok nyákos üledékei és borkörétege által, az új bor levegővel érintkezését lehetlennítvén, nem is érlelhetik, hasonlatot tevé az élőlények légzési szükségére törvényével?; — azon észrevételre, miszerint nálunk a borkereskedők szívesebben veszik az oly borokat, melyek régi vastag borkörétegi hordókban tartottak — megjegyzi, miszerint a rozsz új borokat, a hordó jobb bortól származott borköve javítja ugyan, de a jó új bornak ártalmára van. — Franciaországban mindamellett régi hordó nem használtatik.

Egyébiránt figyelmeztet még azon körülményre, hogy a vörösborkok hordóba fejtetésük után igen sokáig erjednek, mely körülménynél fogva, Franciaországban a hordó száját homokkal leszorított szőlőlevéllel szokás elfedni.

A nálunk használatban levő ugynevezett bugyogókat, melyek egyik vége vízbe eresztetik, csak azon esetben tartja czélszerűeknek, ha igen világos színű bort akarunk termelni, de teljesen itt sem vezetnek célra, mert az ily borok 2 évig is erjedvén, ennek teljes befejeztével szinte kissé megsárgulnak.

Az utó-erjedések fő szakainak véli azokat, midőn a szőlő kihajt, virágzik és érik.

A vörösborkok erjesztését leszorított törkölyvel magas hőmérsékelnél ajánlja eszközölni, hogy az ecetesedés lehetősége megakadályoztassék, és a fanyarság gyengébb legyen.

A szüretelésnél különböző módon előállított mustok, cukor- és sav tartalma meghatározatván, kitünt, miszerint:

A cukor és vízzel kezelt vörös must 21% cukor mellett 8‰.

A teljesen tisztán kezelt válogatott szőlőléből készült vörös must 20% cukor mellett 10 1/2 ‰.

A hasonlóan kezelt fehér 18% cukor mellett 9‰ savat tartalmazott.

Melyek végeztével T. Pethő úr 4 különböző, saját termései borát mutatá be bírálat végett, melyek két elseje egy hordó bornak két részre osztása után két-féle módon kezeltetett, és pedig az egyik pasteurizált volt, a másik nem, már az izlelésnél kitünt a pasteurizálnak a másik feletti nagy előnye; a többi két üvegben levő pedig az ecetesedéstől pasteurizálással megmentetni kísérlet volt, de siker nélkül, minek okát Terrel úr az alkalmazott alacsony (C 60°) hőfoknak tulajdonítja, mert nézete szerint 80° C igényeltetett volna.

Végre a vaáli szőlősgazdák küldöttsége azon kéreccsel járult Terrel úrhoz, miszerint magyarán meg nekik, mi oka annak, hogy boraik harmadik évükben megszoktak nyulósodni, s miként segíthető e bajon? Terrel úr e baj orvoslására egyedüli gyógyszerül a pasteurizálást ajánlja, és pedig a megromlást megelőző időszakban).

A különben igen tanulságos szüretelési gyakorlatoknak csupán azon hiánya lévén, hogy Terrel úr szüretelési és pincekezelési készletei, valahol a vaspálya késnek 15 nap óta, mi okozá, hogy magyarzatait a kísérletek gyakorlati bemutatása nélkül volt kénytelen nagyrészen tenni, de remélhetőleg e készletek rövid időn itt lesznek, s mi akkor meglátandjuk az ohajtottakat.

Heissler.

Megyei.

October 30-án tartott megyei közgyűlés. Elnöklő főispán ur ő excellenciája 10 óraker megnyitván a gyűlést, több a ministerium által, helyben hagyott megyei fölterjesztés megemlítése után, mint a régi megye utolsó közgyűlésén, meleg szavakkal vesz búcsút a megye bizottmányától, s azok tapasztalt kártartása és szíves támogatásáért, mely a megyét az ország bármely hatóságának méltó társul emelte, hálás

1) Hogy ez esetben a cukormérő 0‰ daczára még cukornak kell jelen lenni, mutatja azon körülmény is, hogy ezen fok a lepárolt víz fajsúlyának megfelelő jelzés, — a bor pedig a körülményekhez képest 4—15‰ szeszt tartalmazván, a viznél fajlag könnyebb lenne a benne levő csekély mennyiségű vonatananyagok (Extractivstoffe) daczára ha a cukor nem egyenlítőné ki a fajsúlyt. A hordó csersavának erjesztő hatását pedig, a jelenkori vegytani elmélet és gyakorlat épen nem ismeri, s csak bizonyítékok mellett lenne képes elfogadni.

2) Ezen légzés (illetőleg a borban levő felesleges fejténye tartalmának lassú élegülése — élegése —) a borok megérésének lényeges feltétele, de behizonyítottan nem fogadható el, hogy a régi hordó ezt akadályozná? mert a víz- és légmentes elzárás között nagy a különbség, s én tagadom, hogy a régi hordó légmentesen zárjon, — mely állításon igazolására bizonyítékok tekintem az ő borok hordó és üvegekbeni tartása következtébeni minőség különbségét, mint ez épen a legnemesebb igen régi hordókban tartott boroknál észlelhető.

3) Az én nézetem szerint e bajnak a kis csersav és nagy fejtényetartalom lévén fő oka, igen ajánlom a mustot, 24 órán át törkölyön hagyni, innen nagy hordóba szűrni, melyből másik 24 óra múlva fejtendő csak azon hordókba, melyek erjesztésére készítették el, végre évenként legalább 2-szer lefejtetni, hogy levegővel érintkezzenek, mely kezelés a bort különben is zamatosabbá, simábbá és derültebbé teszi.

köszönetet nyilvánít s magát szíves emléktük és szerezetükbe ajánlja.

Utána m. gróf Cziráky emelt szót a bizottmány nevében, melyben elnöklő főispán urnak, a közügyek körül tanusított bölcs elintézéséért, leereszkedő, szíves bánásmódjáért, s a megye hajójának ildomos kormányzásáért, lelkes szavakkal tolmácsol elismerést, s hogy annak továbbra is kalauza és bölcs vezére lehessen, ohajtja, hogy az ég számos évig tartsa meg. (Lelkes s zajos éljen)

Végre Boross Mihály emelt szót azok nevében, kik tán vagy mint legtöbb adófizetők, vagy választás utján nem jutnak be a jövő bizottmányi tagok sorába. Beszédét teljes terjedelmében közöljük.

„Nagyméltóságú főispán ur kegyelmes uram! Csak néhány tagtársam nevében emelek szót; de úgy hiszem, hogy az összes bizottmányi érzelmeit tolmácsolom felszólalásommal. Régi megyei életünk küszöbén állunk, még csak egy lépés, s kívül leszünk a megszokott kereten. Koporsót és bölcsőt látok itt szemem előtt e pillanatban, koporsót, melybe a régi, s bölcsőt, a melybe az új megyét fektetjük. Meghiszem, hogy vannak köztünk sirók és örvendők, sirók, a kik megkönyezik a haldokló aristokratikus megyét s örvendők, a kik mosolygó arccal fogadják a születendő demokratikus megyét és ez ünnepélyes pillanatban, a halál és élet válpontján lehet az embernek bizonyos benső megindulást nem éreznie.

Köztörvényhatóságaink szervezéséről szóló törvényünk szerint ez az utolsó gyűlés, a melyet a régi formák között tartottunk s ezzel bezáródik hátunk mögött alkotmányos életünk egy régi, megszokott korszaka és miután sokan lehetnek, sőt vannak köztünk, a kik eddig e zöld asztalok körül a megyei közügyekbe kisebb s nagyobb mértékben befolytak; de az új bizottságba sem a virilitás jogán, sem választás utján be nem juthatnak s így a közügyekbe való befolyástól elzártnak: illő és illendő, hogy ezen megható, ünnepélyes pillanatban elbucuzzunk e teremtel, a melynek falai közt a mult idők annyi heves küzdelmeinek s az újabb kor oly szép, oly hazafias, oly dicős egyetértésének voltunk szemtanúi, elbucuzzunk pedig a költő király eme szavaival: „legyen te kőfalaidban csendesség és jó békesség s a község közt egyenesség;“ illő és illendő, hogy búcsút vegyünk kegyelmességedtől, a kinek bölcs és tapintatos vezetésének köszönhetjük azon jó egyetértést, a mely utóbbi időkben e terem falai közt uralgott. Fogadja kegyelmességed legforróbb köszönetünket azon bölcsességéért, a melylyel politikai pályánkon kalauzolt; fogadja egyszerűsággal azon ígéretünket is, hogy habár szavunkkal e terem falai közül ki lennénk is zárva, ezeken kívül tettel és szóval ott a hol lehet s akkor a mikor kell erőnkhez képest támogatni fogjuk az új bizottság törvényes működését. Tartson meg kegyelmességed! miniket búcsúzókat továbbra is tapasztalt jóindulatában; legyen meggyőződve, hogy mi, a kik zászlója alatt küzdöttünk, sohasem leszünk hűtlenek azon zászlóhoz, a melyet kegyelmességed lobogtat s higgye el, hogy szívünk köztől származik azon ohajtatunk, miszerint a megye boldogítására még soká, igen soká — Éljen!”

Ezek után a gyűlés napirendre térvén, olvastatott a m. ministerium azon irata, melyben a megye által fölterjesztett virilisek névsorát kiigazítva visszaküldi. Ez kinyomtatni és szétküldetni határozatott.

Az igazoló és bíráló választmányok következőleg alakultak meg. Igazoló bizottmányi tagok: Erős József, Sluha Antal, Horváth Imre, Marsovszky Camil, Vertheim Salamon. Főispáni biztosok: Zlinszky István, Laux Lőrincz, Szűts Péter. Elnök: Sárközy Kálmán. Bíráló tagok: gr. Györy László, Nedetzky Ferencz, Verebi Végh István, Salamon Zsigmond, Pauer János, czim. püspök.

A választások határidejéül, november 14-ike és 18 iza tűzetik ki, miről a községek, teljes tájékozhatás végett, tüzetes fölvilágosítással hirdetmény alakjában értesítetnek.

Végre Keményfy ügyvéd oklevele kihirdetett.

Gazdasági.

A fejérmegyei gazdasági-egylet által folyó 1871-ik évi october 22. 24-én Székesfejérvártól rendezett gyümölcs-kiállítás alkalmával.

I. Ezüst-éremre és dicsérő oklevélre érdemesítettettek:

1) **Turi Antal**, tarnóczai kasznár 25 faj szabályszerűen elnevezett almáért, de különösen az ezek közt kitünő „őrszi málna,“ „alout alma“ s „ananász reinette“ fajokért.

2) **Márkus István**, megyei főügyész 24-féle alma s körte, szép és jeles, nagyrészen helyesen elnevezett fajokért, s különösen az általa tenyésztett „magonc“ ért, mely egyzersmind ez alkalommal „Márkus almá“ nak elnevezetett:

3) **Gr. Zichy Edmund**, ő nmltsága szentmihályi uradalomból kiállított 26 alma, s 19 körtefajokért, a melyek nagy részben szabályszerűen elnevezettek, de különösen 22 nemes bor- és csemege szőlőfajokért, melyek egyenként is kitünők, de melyek közül a „vörös muskotály „szilvási“ s „szürke kläwner“ különös kitüntetését érdemelnek.

II. Bronze-éremre s dicsérő oklevélre érdemesítettettek:

4) **Szogyény Marich László**, fejérmegyei főispán ő excellenciája csóori és székelyházi birtokairól kiállított, bár nem egészen helyesen nevezett, de azért minden tekintetben jeles alma- s körtefajokért, különösen „császár“ és „birs-körték“ ért.

III. Dicsérő oklevélre érdemesítettettek:

5) **Lehoczky János**, ráczalmási közbirtokos az általa kiállított kitünő almáfajokért, melyek közül különösen kiemelendők a „Török-Bálint“ és „birs calvill“ fajok, ohajttandó volna azonban, ha kiállító igyekeznék a pomologiai elnevezéseket használni.

6) **Fellmayer István**, székesfejérvári lakos kiállított jeles körtefajokért s termelésbeli szorgalomért.

7) **Nedeczky Ferencz**, csóori közbirtokos kiállított jeles almáfajokért.

8) **Szűcs Péterné** urhölgy Székesfejérvárról, általa kiállított s termelt jeles őszibarackokért.

9) **Pribék Mihály**, székesfejérvári lakos általa termelt s szépen kifejűdött körteért.

10) **Roth Zsigmond**, polgárdii lakos, kitünő „birs-körték“ ért.

11) **Verner Györgyné** urhölgy, aszaltgyümölcs s jeles „som“ befűzöttjeiért. Végül:

12) **Micsky Zsigmond**, gazdasági egyleti alelnök s felesuthi közbirtokos állított ki ugyan 36 számra terjedő jól elnevezett alma, körte s szilvafajokat s nagy figyelmet gerjesztett éretlen lehullott gyümölcsből készült „aszalt“-at, miután azonban eleve kijelentette, hogy pályáznai nem kíván a nagyban megérdemelt kitüntetés csak jegyzőkönyvileg lett kiemelve.

A fejérmegyei gazdasági-egylet által folyó évi october hó 22-én tartott szarvasmarha-kiállítás alkalmával:

1) **Nemes József**, felső-töbörzsoi lakos által kiállított 3 1/4 éves saját nevelésű magyar fajbika a bíráló küldöttség összhangzó véleménye folytán, a kiállított állat testének kitünő fejlettsége, és egyes testrészeinek igavonó állapot nemzésénél kiválóan figyelembe vevendő, kifejlett alkotásánál fogva továbbá lábszár csontjainak a test fejlettségéhez képest, finomabb alkata miatt a bikákra kitűzött 2-ik díj (60 frt.) íteltetett oda.

2) **Gr. Zichy N. János**, újfalusi birtokos által kiállított 3 1/2 éves 1870-ik évben gr. Festetich Taszilóttól szerzett magyar fajbika, a küldöttség összhangzó véleménye folytán a kiállított állat testének egybeillően erős, s így igavonó állapot nemzésénél igen figyelemre méltó alkotánál fogva, úgy az egyes részek erős alkotával össze nem hangzó kisebb test fejlettsége miatt a bikákra kitűzött 3-ik díj (40 frt.) íteltetett oda.

3) **Nmltgu id. Szogyény-M. László** főispán ur ő excellenciája által a csóori tehénésztből kiállított 8 éves telivér, berni származásu tehén bírálat alá vétetvén, miután a kiállítási program szerint pénzbeli jutalommal csak a magyarfajú szarvasmarhák díjazhatók, a kiállított állat tápszerveinek szép fejlettsége s finomsága miatt, s mivel az állat testének egész külseje a jó és bő tejelés biztos jeleit mutatta, dicsérő oklevélre méltónak íteltetett.

4) **Báró Miske Imre**, 1-ső alispán ur által a bodajki tehénésztből kiállított 1 darab 8 éves schveiczi fajú tehén; — a Zsivora-féle tehénésztből egy darab 6 éves saját nevelésű schveiczi fajú tehén, és egy darab 3 1/2 éves hollandi fajú tehén a Pallini, tisztavéri hollandi fajú tehénésztből bírálat alá vétetvén, a kiállított tehének, és pedig a 8 éves Czeza nevű saját tenyésztési tehénnek mint hús-állatnak, — kiválóan nagy és szép test fejlettségénél, úgy a másik két darab tehénnek jeles voltánál fogva együtt dicsérő oklevélre érdemesnek íteltettek.

5) **Gr. Zichy Edmund**, szentmihályi tehénésztből kiállított 2 db. 5 éves hollandi fajú tehén és 1 db. 2 éves hollandi fajú bika bírálat alá vétetvén, mindhárom kiállított állat szép alkata, igen jó testfejlettsége, és a jó és bő tejelésnek, — s a bikánál az ezt örökítő tulajdonnak látható küljelei folytán, együtt egy dicsérő oklevélre méltónak íteltettek.

Kiadta **Fekete János**, egyleti titkár.

Városi.

Sz.-Fejérvár, 1871. november 2-án.

T. szerkesztő ur! Két-három hóval ezelőtt néhány lelkes fiatal ember, egy magyar ifjusági kör létrehozásán fáradozott, melynek célja lett volna a magyar classikus irodalom ismertetése, hazai nyelvünk művelése etc., sajnos azonban a lelkesültség csak szalmaláng volt, mely nagyon hamar elaludt, ép úgy, mint a dalárda tűzoltó és több eféle más városokban fennálló és a társadalmi életet annyira összefűző s emelő egyletek kezdeményezésekor.

Most ismét egy sokak által várva várt eszme pendített meg, egy kereskedelmi önképző kör alakítása, mely célból f. hó 1-én a m. k.*) vendéglő termében előleges értekezlet tartatott, sajnálom, hogy az illető kezdeményezéket lelkesedésök heve annyira elragadta, hogy az első lépést elhamarkodták és a cél elérésére vezető uttal homlokegyenest kezdék meg

*) Jó lesz azt tudni, hogy az a két betű „Magyar király“ jelent.

Szerk.